

Aan de Voorzitter
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
voorzitter@tweedekamer.nl

Emmen, 30 mei 2023

Betreft: Nationale ombudsman mr. R.F.B. van Zutphen

Geachte mevrouw Bergkamp,

Vorige week woensdag heeft Nationale ombudsman mr. R.F.B. van Zutphen in de plenaire zaal van de Tweede Kamer zijn jaarverslag aan u overhandigd. Temeer daar wij u reeds meerdere malen hebben geïnformeerd over het disfunctioneren van deze ombudsman betreur ik het dat u hem daartoe de gelegenheid heeft geboden. Dankzij onze eerdere correspondentie weet u als geen ander dat burgers die een klacht hebben over de overheid meestal helemaal niet terecht kunnen bij de heer Van Zutphen. Het geeft dan ook geen pas dat u in het nieuwsbericht dat u aan zijn optreden heeft gewijd toch nog weer het tegendeel beweert.

Een aangepaste rapportage

Anders dan in voorgaande jaren heeft de heer Van Zutphen dit keer expliciet in zijn jaarverslag vermeld dat de 24.020 verzoeken die hij heeft ontvangen geen verzoeken zijn in de zin van artikel 9:18, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, maar 'zowel klachten, signalen als vragen' kunnen betreffen. Daarnaast erkent hij voor het eerst dat hij alleen 'soms' doorverwijst naar de overheidsorganisatie waar de klacht over gaat. Deze aanpassingen zijn het gevolg van het feit dat wij hem er met behulp van een verzoek in de zin van de Wet open overheid (Woo) op hebben betrapt dat hij uw Kamer in eerdere jaarverslagen van onjuiste informatie had voorzien en bovendien hebben vastgesteld dat er een enorme discrepantie is tussen de aantallen klachten die de ombudsman beweert te hebben ontvangen en het aantal dat bekend is bij de overheidsorganisatie in kwestie. Zijn cijfers geven daarmee al jaren een volstrekt vertekend beeld.

Wat de heer Van Zutphen verzwijgt

Wat de heer Van Zutphen u nog steeds niet vertelt is dat pakweg een op de drie verzoeken die hij aan de Tweede Kamer rapporteert helemaal niet over de overheid gaan, maar over verzekeraars, banken, woningcorporaties en wat dies meer zij. Zijn cijfers bevatten daarmee een overrapportage van vele duizenden verzoeken per jaar.

Dat hij dit voor uw Kamer verzwijgt is overigens goed te begrijpen. Waar de Nationale ombudsman in 2022 toch al zo'n 20 % minder verzoeken heeft ontvangen dan het jaar daarvoor en tegelijkertijd bijna 17 % meer is gaan uitgeven zou het erkennen van die overrapportage, waarop wij wederom dankzij de Woo de vinger hebben gelegd, immers veel te pijnlijk voor hem zijn geweest. De heer Van Zutphen vertelt u trouwens ook niet waarom het aantal rapporten dat hij heeft geschreven (slechts 42) een absoluut dieptepunt heeft bereikt. Dat de doorlooptijden van zijn organisatie inmiddels zo ver zijn opgelopen dat het zo'n anderhalf jaar duurt eer een onderzoek resulteert in een rapport. Waarom er bij zijn organisatie maar liefst zestig medewerkers zijn aangesteld in schaal 12 of hoger (op een totaal van 186 fte). En waarom hij na alle ophef die daarover reeds is ontstaan niet wat terughoudender omgaat met zijn reiskosten, die met zo'n 45 % zijn gestegen tot ruim tienduizend euro per maand. Het ergste van alles is echter toch wel dat hij u al evenmin vertelt waarom hij ook vorig jaar nog weer duizenden burgers in de kou heeft laten staan nadat deze zich tot hem hadden gewend. Is dat in het huidige tijdsgewricht, waarin heel veel mensen met een overheid hebben te maken die verre van soepeltjes functioneert, geen regelrechte schande?

Een charlatan

Dat de Nationale ombudsman uw Kamer met de cijfers in zijn jaarverslagen keer op keer allerlei onzin verkoopt hebben wij blootgelegd met behulp van de Woo. Zoals wij bij zijn organisatie ook tal van andere misstanden in kaart hebben gebracht. De heer Van Zutphen is daar zo ontstemd over dat hij ons de Woo heeft ontnomen. De voorzieningenrechter van de Rechtbank Den Haag heeft een besluit dat hij in dit verband heeft genomen nog onlangs als zijnde 'evident onrechtmatig' naar de prullenbak verwezen, wat een forse draai om de oren is voor een Nationale ombudsman. Die heeft zich daar echter niets van aangetrokken en ontzegt ons dus nog steeds de rechten die de Woo ons verschaft. Binnenkort zal de ombudsman zich wederom bij de rechter moeten verantwoorden. Ondertussen zijn wij de Woo echter al meer dan zes maanden kwijt. Uw Kamer moet het vooral zelf weten of zij de heer Van Zutphen niet eens wat kritischer zal gaan benaderen. Het zou echter al een hele winst zijn wanneer u voortaan toch maar eens twee keer nadenkt vooraleer u hem het podium verschaft dat u hem thans heeft gegeven. Want wat heeft deze charlatan nog te zoeken in de belangrijkste vergaderzaal van ons land?

Hoogachtend,
namens het bestuur van Stichting de Verbeelding,

G.H. Robbers
voorzitter

C.c. mr. R.F.B. van Zutphen

Stichting de Verbeelding onderschrijft de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties en streeft in dit verband onder meer naar het terugdringen van het gebruik van papier en inkt. Wij stellen het dan ook op prijs wanneer u deze brief niet wilt uitprinten of fotokopiëren en wanneer u haar wilt beantwoorden via ons e-mailadres. Doet u mee?